

Mladinska Matica.

Poverjeništvu je bloke za nabiranje naročnikov razposlalo na vse šole. Od učiteljskega je zdaj odvisna usoda nove stanovske ustanove. Ako se zberejo naročniki za vse razposlane bloke, bo učiteljsko položilo temelj instituciji, ki bo v prihodnje določala vse naše mladinsko slovo, tako beletrijo kot znanstvo.

Kot je znano, sta obe prosvetni načelstvi (v Ljubljani in Mariboru) pripravili »Mladinsko Matico« po šolah. Obenem je ministrstvo dovolilo zbiranje naročnikov. Tolleke ugodnosti nima vsaka ustanova, zato tudi ne more biti izgovorov, da ne bi vsega storili, kar je sedaj mogoče. Ne zabite: čim več bo naročnikov, tem bolj se bo lahko »Mladinska Matica« razvila, tem lepših del bo lahko oskrbela naši mladini! Ustanova nima profitaških namenov, ampak stremi za tem, da dobi slovenska mladina zdrave, dobre duševne hrane. Kar bo prebitkov, to se bo vse vrnilo ljudstvu v obliki lepih mladinskih, bodisi izvirnih domačih ali prevodov iz svetovne literature, bodisi leposlovnega ali znanstveno-praktičnega značaja, posebno v zvezi s tehniko in zemljedelstvom. Ustanova je idealno zasnovana, pod okriljem poverjeništvu, torej vsega učiteljskega, oprta na poslednjega iz naših vrst. Tako je mogoče, da ne bo vasi, kamor ne bi prišle njene publikacije.

— Knjižnice naj ne bodo brez knjig »Mladinske Matic«! Učiteljsko ima povsod toliko vpliva, da se vse javne knjižnice lahko naroče na Maticne knjige. Priložnost je, da dobe knjige za najnižjo ceno: tri knjige za 10 Din! Vrhu tega pa še izbrane knjige: Kresnice (z najraznovrstnejšim gradivom, statistikami iz produkcije in konsuma itd.), Jacka Londona in Sadjarčka!

— Nemogoče! Z raznih strani je že prešla uprava Mladinske Matic« sporočila o naročnikih. Neki tovariš pa je želel, naj mu pošljemo knjige na ogled. To ni mogoče. Ceno treh knjig smo določili tako nizko, da se krijejo stroški le, ako zberemo 10.000 naročnikov. To število se da doseči, ako se zavzame vse učiteljsko za ustanovo. Da, celo preseči moremo to število že koj letos. Ni pa mogoče tiskati knjig preden vsaj približno ne vemo, koliko bo naročnikov. Torej tudi ni mogoče pošiljati knjig na ogled, ker bi nas že najmanjše število izvodov stalo tisoče in tisoče dinarjev. Mogoče je torej le eno, da se zberejo naročniki in naročnina. Za to je mesec dni časa, ako hočemo razposlati knjige že koncem maja. Poverjeništvu ne razpolaga z denarjem, da bi ga trosilo v negotovosti in tudi ne more prevzemati nikake odgovornosti za negotovo investirani denar. Tako tudi naročniki ne morejo v nikakem slučaju izgubiti svojega denarja.

Naporno duševno delo ubija!
Vurajte zato živce!
Pijte rženo žitno kavo

ŽIKO.

Učiteljski pravnik.

— § Čudna navada. Pod tem naslovom je bil v 28. številki z dne 26. januarja v »Tovarišu« članek, ki je ožigosal navado, da se naprti zlasti mladim tovarišicam po več razredov ter preveliko število ur. Opozarjam vse prizadete na § 51. drž. šol. zakona, na § 135/a izvrš. odredb v 5. Končnikovem zvezku in na odloka Vel. župana v Mariboru P. br. 290/1 z dne 16. januarja 1926 in 292 od 23. sept. 1927 ter pozivam vse one, ki so počevali ali celo še počujejo po dva razreda dnevno (menjaje dopoldne enega, popoldne drugega, kar se je razpaslo zlasti v zadnjih dveh letih), da nemudoma javijo Šolskemu upravnemu odboru v Mariboru (v roke tov. predsedniku A. Hrenu, šolskemu upravitelju Studenci p. Mariboru število tedenskih ur ter koliko so dobili za iste nagrade. Pri tej priliki bi opozoril vse tovariše, da se naj obračajo v vsakem slučaju **potom** svojih društev direktno na označeni naslov, ker se mu s tem, da ima v rokah tudi posamezne dokaze, olajša delo. Nikakor pa ni pravilno, da se obračajo prizadeti **potom** »Tovariša«, anonimno in popolnoma splošno na omenjeni odbor. — Planer.

— Iz šolskega življenja. Sreski poglavar v Mariboru je izdal vsem krajevnim šolskim odborom okrožnico, katere zadnji odstavek se glasi: »Prepis sejnega zapisnika o volitvi in seznam izvoljenih z navedbo imena, stanu in bivališča, je semkaj javiti, eventualne pritožbe zoper volitev članov krajevnega šolskega odbora se vlagajo v roku 8 dni po dnevu objave izdaja volitve pri sreskem poglavarju, ki o njih razsoja. Ako po preteku omenjenega roka ni bilo pritožbe, je volitev pravomočna.« S tem je dana tudi učiteljskemu možnost, da se pritožimo zoper vsakega v šolski odbor izvoljenega člana, o katerem se lahko dokaže, da je nasprotnik šoli in učiteljskemu, ki n. pr. svoje otroke neredno pošilja v šolo in je bil že morebiti izkazan in kaznovan zaradi neopravičenih šolskih zamud, ki je prišel v šolo razgrajati, ki hujska proti nam in je žalil naš stan, ki je alkoholik i. dr. Je to itak že vedno naša zahteva, da naj bodo v šolskem odboru ljudje, ki so prijazni šoli in učiteljskemu in so vedno za napredok šolstva. Iz teh razlogov bi bilo tudi dobro, če bi se predsedniki krajevnih šolskih odborov volili, kajti jih je več ko polovica takih, ki protestirajo vedno in proti vsemu (najbolj pri sestavi proračunov, da si s tem zasigurajo volilce za prihodnje volitve), kar bi se moralo in lahko ukrenilo v prid šolstva.

Največja izbira krasnih bluz in otroških oblek
KRIŠTOFIČ - BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

VIII. redni občni zbor »Učiteljskega zdraviliškega doma v Rogoški Slatini«, registrirane zadruge z omejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo, dne 11. marca 1928 ob 9. uri v poslopu mestne deške osnovne šole v Celju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o združnem poslovanju leta 1927.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1927.
4. Čitanje revizijskega poročila Zadržane zveze.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število navzočih združnikov.

Dol, dne 25. februarja 1928.

Načelstvo.

— Gg. članom načelstva in nadzorstva »Učit. zdravil. doma v Rogoški Slatini«, r. z. z. o. z. se naznanja, da se vrši 11. marca 1928 pred občnim zborom v istem prostoru ob 8. uri zjutraj seja načelstva, ob poldeveti uri pa skupna seja načelstva in nadzorstva. Polnoštevilne udeležbe prosi načelnik Ant. Gnuš.

— Gg. članom Učit. Samopomoči. V teh dneh prejmete položnice za 162. do 164. smrtni slučaj, in sicer: Anton Drašček, Zalog, Ivana Škerjanc, Ljubljana in Ivan Kuzner, Ljubljana. Vsi smrtni slučaji so iz meseca februarja t. l., v januarju ni umrl noben član. Članski prispevek s poštnino znaša za samce 16 Din, za poročene pare 31 Din, za mudnikom sem pa prišel še zaostanek. Prosim, nakažite te zneske **takoj** po prejemu položnice. — Na zadnji odborovi seji (23. februarja 1928) je bilo 61 priglasev sprejetih za člane. — Učit. Samopomoč ima 1. marca 1928 **2165 članov**, posmrtnina tega dne znaša **10.825 Din.**

UČITELJSKI DOM V MARIBORU

ima dne 19. marca t. l. ob 9. uri v risalnici deške meščanske šole v Mariboru svoj občni zbor s sledečim vopredom:

1. Zapisnik poslednjega občnega zbora.
2. Poročila društvenih funkcionarjev in nadzorstva.
3. Določitev članarine za leto 1928.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev novega upravnega in nadzorstvenega odbora.
6. Predlogi.

Ako zbor ne bude ob določeni uri sklepčen, se vrši uro kasneje drug zbor, ki sme sklepčati pri vsakem številu navzočih.

Radi spremembe pravil, ki je nujno potrebna, se vabijo člani k posebno obilni udeležbi in učiteljska društva se prosijo, da pošljejo na zbor svoje zastopnike.

Maribor, dne 25. februarja 1928.

Načelstvo.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil v soboto 17. marca v Glasbeni Matici. Začetek ob 10. uri dopoldne. V nedeljo 18. marca odhod v Celje, kjer se vrši popoldne koncert.

—pev. V soboto 17. marca se vrši ob 10. uri dopoldne redni letni občni zbor Pevskega zbora UJU, z običajnim dnevnim redom. Pričakujemo točne udeležbe! — Odbor.

Priporočila se

I. DOGAN, zaloga pohištva Ljubljana, Dunajska cesta štev. 17.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVOMEŠKI SREZ bo zborovalo v soboto 10. marca 1928 ob 10. uri dopoldne na deški osnovni šoli v Novem mestu z običajnim dnevnim redom. O delovni šoli referira tov. B. Grad. — Tajnik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA zboruje v soboto, dne 10. marca 1928 na osnovni šoli v Murški Soboti. Dnevni red je običajen s predavanjem. Začetek točno ob 10. uri. Udeležba za vse člane obvezna. Vabljeni so tudi vsi tovariši(ice), ki so nastopili službo v našem srezu.

= KRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje 17. marca 1928 ob 10. uri v teledavnici kranjske gimnazije. 1. Situacijska poročila. Došli predlogi. 2. Reforma šole. O dosedanjih ukrepih poročila podpredsednik tov. Horvat. 3. Samoizobrazba. Poročila o poslovanjih krožkov. 4. Izvenšolsko delovanje. Praktične preizkušnje z dekliškimi tečajji; poročila ga. Belzajeva iz Vokla. 5. Predavanje: Oton Zupanič, predava ga. T. Jocifova. 6. Slučajnosti.

= BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto, dne 10. marca 1928 ob 9. uri v Metliki z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Praktični nastop v III. razredu »Števan Nemanja — ustanovitelj srbske države. Razgovor. 3. Poročila krožkov. 4. Izvenšolsko delo — poročila tov. Ljubič. 5. Sprememba pravil — poročila tov. Živojinović. 6. »Risanje v osnovni šoli III. in IV. razreda« — poročila tov. Čebular. 7. Slučajnosti. — Odbor.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO UJU V RADOVLJICI je zborovalo na Jesenicah dne 14. januarja 1928.

1. Situacijsko poročilo: Stanislav Zagar: a) 1. Poročilo seje širjega sosveta v Celju z dne 27. novembra 1927. — Zadeva Učiteljske tiskarne in UJU. 2. Deleži. 3. Volitve v disciplinsko sodišče. 4. Povabilo v članstvo. 5. Delovanje v krožkih. 6. Pravila UJU. 7. Mladinska Matica. 8. Slučaj Möderndorfer. 9. Zveza državnih nameščencev. 10. Sporazum med UJU in Edinstvom.

Statistika: b) Število učiteljskega v okraju 122. c) Število članstva 59. d) Število udeležencev 50. d) Zadeva UJU in Edinstva — Debaterji: Pibrovec, Vider, Razinger, Mrovlje in St. Zagar. Sprejela se je soglasno resolucija, kot stališče društva, ki je bila odposlana poverjeništvu.

Glede novih pravil UJU poverja društvo odboru, da vse potrebno izdela in poročilo predloži društvu v odobrenje.

Slučaj Möderndorfer. — Obvezali so se nabirati prostovoljne prispevke: Josip Napokoj, J. Siherl in St. Zagar.

Skleno se, da se po možnosti podpre akcija »Zveze državnih nameščencev«, da se vsaka šola naroči na »Naš Glas«.

II. Samoizobrazba: a) Krožka dva. b) Jeseniški eden — Radovljiki dva. c) Jeseniški 32. — Pri obeh: Liberalizem — Radovljiki posebej še: Brošura Franjo Zgeč in delovna šola. Debaterji pri Jeseniškem: Pibrovec, Vider, Razinger. Pri radovljiškem vsi.

III. Reforma šole. Nastop tov. Pibrovec v I. razredu v smislu delovne šole.

IV. Izvenšolsko delo — odpade.

V. Z ozirom na važnost samoizobrazbe in deljeno mnenje članstva glede družboslova in vzgojeslova se sklene: 1. Da se na krožkih izvajava pol časa družboslovje in pol časa vzgojeslovje z ozirom na delovno šolo. 2. Ker so nekateri člani izrazili bojazn, da bi se vsled nasprotnih svetovnih naziranj in političnih pripadnosti v ostrem razgovoru prišlo v prepire in spore, se pojasnjuje, da ravno oster in odkritosrčen razgovor najde resnico in članstvo usposobi za jasno in prožno duševno delo in mišljenje. Pripomniti je treba k temu, da imej vsak član popolnoma pristo besedo, objektivno sodelovanje in izogibanje osebno političnih napadov predvsem v mislih. Tak način obravnavanja mora roditi uspehe in odkrito tovarištvo.

+ MARIBORSKO SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v soboto, dne 14. januarja v mali dvorani Narodnega doma.

1. Situacijsko poročilo. Predsednik poda poročilo o seji širjega sosveta v Celju in izraza nado, da pridejo v obeh taborih zmerni uvidelni ljudje do veljave in da se bo zadeva s tiskarno in Edinstvom dovoljno in v interesu naše stanovske organizacije rešila. Udeležba: od 129 včlanjenih je navzočih 79. Na novo sta pristopila tovarišica Valentič Angela iz Podove in tov. Andrej Roje iz Sv. Martina pri Vurbergu.

2. Samoizobrazba-krožki. Glede smernic samoizobrazbevalnega dela se je razvila daljša debata, ki je dovedla do zaključka, da bodi potek samoizobrazbevalnega dela veda, na kateri je osnovna šola in to je pedagogika in nje pomožne vede. Organiziralo se je osem samoizobrazbevalnih krožkov. Sklicatelji krožkov poročajo o sestankih Oio v Ljubljani direktno — in tudi referentu za samoizobrazbevalno delo tovarišu Mirku Vradi, šolskemu upravitelju pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

Delovne zajednice. Tov. Vranc poda v jednatem referatu smernice, kako se naj delo po pedagoških samoizobrazbevalnih krožkih vrši, da bo dosegel svoj glavni cilj, preorientacijo učiteljstva v duhu sodobnih pedagoških zahtev.

3. Reforma šole. Debata o razstavi pozikusnega delovnega razreda v Studencih je dala pobudo, naprositi tov. Vrance, da nam dovoli od časa do časa hospitacije v svojem razredu, na kar je naprošeni rad pristal.

4. Izvenšolsko delo: ? ?

5. Slučajnosti. Sprejet je bil predlog društvenega odbora, da UJU pov. Ljubljana delaj na to, da pride z Edinstvom do sprave. Tov. Mejovšek predlaga, naj se da za prihodnje zborovanje na dnevni red razgovor o kmetijskem nadaljevalnem šolstvu. Sprejeto.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ je zborovalo dne 11. februarja 1928 v Kočevju.

Statistika: Število učiteljskega v okraju 158; število članstva 90; udeležencev 54.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik otvori zborovanje, pozdravi nove člane in novega sreskega šolskega referenta tov. Peterlina in mu čestita k imenovanju. Omenja nekaj internih stanovskih zadev, ki niso mogle na vrsto pri zadnjem zborovanju. Poziva članstvo, da se s pravim ognjem udeležuje bojev za naše stanovsko pravo, ki je v stalni nevarnosti, kar smo videli zlasti zadnje čase pri poskusu znižanja plač. Tu ni druge poti kot enoten nastop vsega uradništva. Nadalje poročila o stanju združitve vsega učiteljstva in omenja sijajne uspehe našega pevskega zbora, ki ga premalo podpiramo. Toplo priporočila agitacijo za »Mladinsko Matico«. Društvo bo vodilo o uspehih točno evidenco. Na glasilo uradništva »Naš Glas« naj se naroče vsaj večje šole skupno. Razne zadeve, ki jih kdo iz kakršnegakoli vzroka noče javno izpovedati, naj se predlože pismeno, lahko brez podpisa, predsedstvu.

Samoizobrazba: Krožki delujejo vsi trije. Imeli so po eden in dva sestanka in obravnavali predpisano temo. Oziraje se na

slabe prometne razmere in čas, je bila udeležba prav povoljna. Priporočila se vztrajnost in redni mesečni sestanki. Tov. Lulik poziva one, ki se ne strinjajo s smernicami (temo) krožkov, da podajo svoje mnenje.

Šolska reforma? Tov. Klunova poda referat »O pokličen vzgoji deklic«. — Pri razgovoru se omenja, da je to komaj načeto polje pri nas in se izreče tov. priznanje, ker je to vprašanje sprožila.

Tov. Kmet priporočila o anketi za delovno šolo v Ljubljani. Isti omenja zahtevo po kmetijskih in gospodinskih nadaljevalnih šolah. Oblastni odbor naj podpira to akcijo in poskrbi za izšolano učiteljstvo. — Sreski šolski referent tov. Peterlin sporoča, da so že odobrene postavke pri oblastnem šolskem odboru za to stroko in da se otvori za učiteljsko počitniški tečaj. — Zbor z zadovoljstvom konstatira naklonjenost oblastnega odbora šoli in učiteljstvu.

Izvenšolsko delo. Pri krožkih se izvrši statistika o delovanju članov v prosvetnih in gospodarskih ustanovah. Tam naj se vodi tudi evidenca dela za »Mladinsko Matico«.

Slučajnosti: Tov. Kmet omenja zadevo tov. Merviča glede nameščanja, o čemer bo potrebno še govoriti in ukreniti nadaljnje.

Tov. predsednik predlaga: Poverjeništvu naj bi osnovalo evidenco prosilcev za službena mesta, da se s tem odvrnejo nepotrebne prošnje in tudi nekoliko prekrizajo kriva pota posameznikov.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJGRADec je zborovalo dne 15. februarja 1928 v Slovenjgradu.

Statistika: Od 41 članov navzočih 37.

Situacijsko poročilo: Radi bol. dop. preds. tov. Purkharta, vodi zborovanje podpredsednica tovarišica Gobeč, ki je referirala o došlih dopisih.

Sklepi in predlogi:

a) Pripombe k pravilom UJU. Prečitali so se oni člani projekta za »Pravila UJU«, ki ga je izdelal Izvršni odbor in nam pram kojim je poverjeništvu Ljubljana zasvelo svoje stališče.

b) Z ozirom na postopek pri volitvah se sklene, da se naj uporabljajo kuvertirane glasovnice.

c) Glede »Mladinske Matic« se bo agitiralo; tov. Kopač prevzame funkcijo stalnega poročevalca.

d) V »Möderndorferjev sklad« so prispevki prostovoljni; pos. uprav. si bodo napravili nabir. polo ter nabirali mes. prispevke v ta namen ter sami mes. odposiljali nabrano vsoto UJU, Ljubljana, ki naj pošlje vsem šolam zato potrebne poštne položnice.

Šolska reforma: Sedlo je predavanje strok. učit. tov. Elize Kukovčeve »Učenčeve samodelavnost pri pouku«, kateremu je sledilo navzoče učiteljsko z največjim zanimanjem. Predavateljica naglašala samodelavnost učencev ter pokaže pot do nje v posameznih predmetih. Vsi navzoči smo ji za krasno zasnovani referat zelo hvaležni ter želimo, da se bi tov. Kukovčeva kmalu zopet pojavila v naši sredini s kakšnim sličnim referatom.

Krožki: Referent samoizobrazbe, kr. tov. Zehrer, podaje pregledno poročilo delovanja pos. krožkov, iz katerega je razvidno, da se zavedajo vsi važnega pomena krožkov. — Za stalnega referenta samoizobrazbevalnih krožkov je bil izvoljen dosedanj začet. ref. tovariš Zehrer.

Izvenšolsko delo: ? ?

Slučajnosti: Sklenilo se je, da se bo prihodnje zborovanje vršilo na eno soboto ob 9. uri. Natančneje sledi.

Prispevajte kot podporniki »Pevskemu zboru UJU učiteljstva«!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

MOJSTRSKE VIJOLINE

fine, od Din 1000 naprej. Vse glasbene potrebščine. Novodobne strune, ki trajajo na leta. Popravila strokovno. M. Mušič, Ljubljana, Selenburgova 6.

Podpirajte MLADINSKO MATICO!

Priporočila se
RESTAVRACIJA HOTEL LLOYD LJUBLJANA

Dobra domača hrana. Dobra postrežba, štaj. in dolenska vina. — Sprejema abonente.

Za obilen obisk se priporočila
BUČAR FR. restaurater.